

Bestuingsforslag nr. B 132. Fremsat den 28. marts 2000 af Villy Søvndal (SF), Anne Bastrup (SF), Jes Lunde (SF) og Thorstein Theilgaard (SF)

Forslag til folketingsbeslutning om orlov til pasning af ældre og handicappede

Folketinget pålægger regeringen inden 1. januar 2001 at fremsætte lovforslag, således at pårørende sikres ret til at tage tidsbestemt orlov fra arbejdsmarkedet for at pleje ældre familie-

medlemmer og handicappede i hjemmet. Til orloven skal knyttes en ret til en offentlig ydelse, der skal være til den maksimale dagpengesats.

Bemærkninger til forslaget

SF er af den opfattelse, at den igangværende debat om kvaliteten i alderdommen er seriøs og giver forhåbninger for de ældres vilkår og omsorg. Regeringen har tilkendegivet, at den er villig til at afsætte de nødvendige ressourcer til ældreområdet, så omsorgen for de ældre i Danmark kan sikres. Alt for mange ældre er ensomme, og der er for mange eksempler på, at omsorgen for ældre ikke er tilstrækkelig i dag.

For SF er en af forudsætningerne for en god omsorg for de ældre og handicappede mere tid med familien. Danskerne er et af de mest arbejdsomme folkefærd i verden, og mange pårørende til ældre og handicappede mangler tid til omsorg i familien. SF er af den opfattelse, at velfærdssamfundet skal sikre tiden til omsorgen. Det er ærgerligt, at alt for mange pårørende har dårlig samvittighed over ikke at have tid til at drage omsorg for dem af deres nærmeste, der er ældre eller handicappede. Dette beslutningsforslag skal bidrage til en positiv udvikling, hvor de enkelte familier på et tidligt tidspunkt får mulighed for at få kvalitet generationerne imellem. Pårørende til ældre familiemedlemmer skal have tid til og mulighed for at være til stede, når ældre i familien på et tidspunkt bliver hjælpeløse.

For SF er beslutningsforslaget om orlov til pasning af ældre og handicappede mere end en orlovsordning. Det er en velfærdspolitisk foranstaltning, der er med til at sikre omsorg for de ældre og handicappede. Det bør være en naturlig del af et velfærdssamfunds virke at sikre borgerne den nødvendige tid, omsorg, hjælp og støtte i alle dele af livets faser.

Den nye orlovsordning skal efter SF's opfattelse have til formål at tilgodese social- og familiepolitiske behov ved at skabe økonomisk grundlag for, at personer med tilknytning til arbejdsmarkedet kan opnå orlov for at pleje ældre familiemedlemmer og handicappede i hjemmet.

Alle pårørende til ældre og handicappede, der er visiteret af kommuner til plejehjem eller modtager hjemmehjælp i et omfang, der modsvarer orlov, skal kunne vælge at tage tidsubestemt orlov fra arbejdsmarkedet for at pleje ældre familiemedlemmer og

handicappede i hjemmet. Orlovsordningen kan være kombinationsforløb, hvor væsentlig sygepleje og omsorgsopgaver stadigvæk varetages og sikres af kommunerne. Orlovsordningen er et supplement til de kommunale plejetilbud, som SF også ønsker styrket. Kombinationsforløbet tilrettelægges efter konkrete forhandlinger med kommunen om det samlede tilbud.

SF har i januar 2000 foreslået en drastisk forøgelse af plejehjemsbyggeriet og 10.000 flere ansatte på ældreområdet, fordi det tager tid at udøve omsorg, nænsomhed, holde i hånd osv. Men selv med flere ressourcer mener SF, at der er brug for nye virkemidler. Samfundet er nødt til at tænke offensivt, hvis samfundet med de nuværende ressourcer og hjemmehjælpere skal sikre omsorgen for de ældre og handicappede. Manglen på hjemmehjælpere er allerede på vej i storbyerne.

Omkring 30.000 hjemmehjælpere forlader de næste fem år ældreområdet på grund af alder. Samtidig har kommunerne alvorlige problemer med at rekruttere nye social- og sundhedsmedarbejdere. Ifølge kommunernes beregninger betyder det, at kommunerne vil mangle 10.000 medarbejdere til at sikre omsorgen for de ældre i 2006. Små ungdomsårgange betyder, at det bliver svært at rekruttere tilstrækkelig med social- og sundhedsmedarbejdere i den nærmeste fremtid. Orlovsordningen er ikke det eneste, men et af de virkemidler, som kan afhjælpe den manglende arbejdskraft på plejehjem og i hjemmeplejen.

Ved udformning af lovforslaget skal ydelsen, som knyttes til orloven, være 100 procent af den maksimale dagpengesats. Det er væsentligt i forhold til ligestillingen i det danske samfund. Erfaringerne med de nuværende orlovsordninger viser, at det mest er kvinder, som benytter orlovsordningerne. SF ønsker med dette beslutningsforslag at sikre ligestillingen i det danske samfund.

Endvidere anbefales det, at udformning af lovforslaget om orlov til pasning af ældre og handicappede sikrer pårørende på orlov adgang til pensionsmæssige forhold som på det øvrige arbejdsmarked.

Skriftlig fremsættelse

Villy Søvnal (SF):

Som ordfører for forslagsstillerne tillader jeg mig herved at fremsætte:

Forslag til folketingsbeslutning om orlov til pasning af ældre og handicappede.

(Beslutningsforslag nr. B 132).

Jeg henviser i øvrigt til de bemærkninger, der ledsager forslaget, og anbefaler det til Tingets velvillige behandling.